Čo Písmo učí o súdoch

4. časť: Kde ich červ nezomiera a oheň nehasne

*A smrť a peklo boli uvrhnuté do toho ohnivého jazera. Toto ohnivé jazero je tá druhá smrť.*

*A ak niekto nebol nájdený zapísaný v knihe života, bol uvrhnutý do ohnivého jazera,*

*… kde ich červ nezomiera, a oheň nehasne.*

Zjavenie 20:14-15; Marek 9:44

Pri pouličnej evanjelizácii sa jeden z jej účastníkov opýtal brata, ktorý tam slúžil: „Prečo niektorí ľudia budú za svoje hriechy pykať večne a Kristovi na odpykanie hriechov za iných stačili tri dni?“

Prečo bol Kristus po smrti na kríži v hrobe tri dni – a len tri dni, na to odpoveď nepoznáme. Písmo prorocky zjavuje, a tak to aj sám Kristus oznamoval, že v hrobe bude tri dni a na tretí deň vstane z mŕtvych. Prečo bol v hrobe tri dni a práve iba tri dni, to Písmo nezjavuje ani v náznakoch. Preto sa o odpoveď na túto časť otázky (Prečo Kristovi na odpykanie hriechov za iných stačili tri dni?) nebudeme ani usilovať. Článok je teda venovaný iba hľadaniu odpovede na prvú časť tejto otázky, a to v znení: „Prečo niektorí ľudia musia pykať za svoje hriechy sami a prečo za ne musia pykať večne?“

Z Písma vieme veľmi dobre, že v dôsledku Adamovej neposlušnosti sa všetci jeho potomkovia rodia s hriešnou prirodzenosťou. Sú hriešni, sú hriešnici. Sú hriešnici svojou podstatou, a preto hrešia, dopúšťajú sa svojich vlastných hriechov. Nesú vinu za Adamov hriech a vinu za svoje vlastné hriechy. Sú pred Bohom mŕtvi vo svojich hriechoch a previneniach (Efezským 2:1) a všetci smerujú do večného zahynutia, preč od tváre Pánovej, lebo odplatou za hriech je smrť a večné zatratenie (Rímskym 6:23). Všetci ľudia zhrešili (Rímskym 3:23, 5:12). Božím zámerom však nie je, aby všetci ľudia zahynuli na veky. Božím zámerom je mať svoj zvláštny, verný a milujúci ľud. Boh od samého počiatku chcel mať ľud, ktorému by bol Bohom a uprostred ktorého chcel prebývať. Hneď po páde, ešte v rajskej záhrade dal zasľúbenie Spasiteľa, ktorý príde ako semeno ženy (1. Mojžišova 3:15).

Boh dodržal svoj sľub. Poslal svojho Syna na túto zem v ľudskom tele, aby zachránil svoj ľud od ich hriechov (Matúš 1:21). Nikto, kto verí v neho, nezahynie, ale má večný život. Kto ale neuverí v Syna, kto nie je vo viere poslušný Synovi, neuzrie života, ale hnev Boží zostáva na ňom (Ján 3:36). Písmo z hľadiska konečného prebývania vo večnosti roztrieďuje všetkých ľudí (iba) na dve skupiny:

a) Do prvej skupiny patria tí, ktorí uverili v osobu a dielo Ježiša Krista z Nazareta. Inými slovami: patria sem tí, ktorí uverili v evanjelium Ježiša Krista. Títo prešli zo smrti do života. Patria Ježišovi Kristovi a majú večný život. Sú zapísaní v knihe života (Daniel 12:1; Lukáš 10:20; Filipským 4:3). Patria k Božiemu ľudu a večnosť budú tráviť spolu s Bohom v novom Jeruzaleme.

b) Druhú skupinu tvoria tí, ktorí neuverili v osobu a dielo Ježiša Krista z Nazareta, neuverili v evanjelium. Títo neprešli zo smrti do života. Sú mŕtvi Bohu vo svojich previneniach a hriechoch, a tak aj zomierajú (Ján 8:21 a 24; Efezským 2:1). Zostávajú stále vo svojich previneniach a hriechoch a hnev Boží zostáva na každom z nich. Nie sú zapísaní v knihe života, preto večnosť budú tráviť v ohnivom jazere (Zjavenie 20:15), ktoré je pripravené diablovi a jeho anjelom (Matúš 25:41).

Keď hovoríme, že treba uveriť v evanjelium, čo tým myslíme? Čomu treba uveriť? Človek potrebuje uznať, že je hriešny/hriešnik a že potrebuje pomoc, záchranu, lebo sám sa zo svojich hriechov nedokáže zachrániť. Potrebuje uveriť, že Boh položil jeho hriechy na Ježiša Krista, ktorý nemal vlastného hriechu, bol pokorný, poslušný a spravodlivý, naplnil zákon do poslednej litery, zomrel na kríži, bol pochovaný a na tretí deň vstal z mŕtvych podľa Písem (1. Korintským 15:3-4).

Tí, ktorí patria do prvej skupiny, majú odpustené hriechy, sú zmierení s Bohom, sú ospravedlnení, Boh im pripočítava Kristovu spravodlivosť a sú pred ním v postavení spravodlivých. Títo patria Kristovi a sú v Kristovi. Sú Božím vykúpeným vlastníctvom. Sú znovuzrodení, majú novú prirodzenosť. Ich identita je: nové stvorenie v Kristovi (2. Korintským 5:17). Predtým (pred obrátením k Bohu) ich identita bola hriešnik, teraz (po uverení v evanjelium Ježiša Krista) ich identita je nové stvorenie v Kristovi. Do večnosti vstupujú s touto novou identitou: nové stvorenie v Kristovi.

Tí, ktorí patria do druhej skupiny, nemajú odpustené hriechy. Zomierajú ako hriešnici (mŕtvi vo svojich prestúpeniach a hriechoch – Ján 8:21 a 24; Efezským 2:1). Zomierajú nezmierení s Bohom. Zomierajú s pripočítanou Adamovou vinou aj s vinou za svoje vlastné hriechy a do večnosti odchádzajú s padlou hriešnou (adamovskou) prirodzenosťou (ako starý človek). Zomierajú s identitou: hriešnik.

Uveriť v evanjelium môžu ľudia len počas svojho života na zemi. Po fyzickej smrti už táto možnosť nie je. Postavenie človeka pred Bohom z hľadiska večnosti je určené jeho postavením v okamihu jeho fyzickej smrti. Každý zomrie buď vo viere v Božieho Syna, vo viere v evanjelium, alebo v neuverení v Syna (v nevere, v neviere), v neuverení v evanjelium. Tí, ktorí neuverili a zomrú v neviere, zomrú vo svojich hriechoch (Ján 8:24). Každý podľa tohto patrí buď do prvej, alebo do druhej skupiny. Sú len tieto dve možnosti. Iná, tretia alebo ďalšia možnosť neexistuje.

Tak ako existujú iba tieto dve skupiny ľudí a každý človek patrí len do jednej z nich, tak je to aj s identitou človeka. V okamihu fyzickej smrti identita človeka je buď hriešnik (zomiera vo svojich previneniach a hriechoch; tento človek nepatrí Kristovi), alebo nové stvorenie v Kristovi (zomiera vo viere v Ježiša Krista; tento patrí Kristovi). Žiadna iná identita v hodine smrti neexistuje! Človek s identitou hriešnik bude večnosť tráviť v ohnivom jazere. Človek s identitou nové stvorenie v Kristovi bude večnosť tráviť s Bohom v novom Jeruzaleme.

Či človek prejde zo smrti do života a večnosť strávi v spoločenstve s Bohom, alebo neprejde zo smrti do života, Boží hnev zostáva na ňom a celú večnosť strávi v zatratení vylúčený zo spoločenstva s Bohom, závisí od toho, či uverí alebo neuverí v evanjelium. Uverenie alebo neuverenie v evanjelium je kritérium, ktoré určuje, kde bude človek tráviť večnosť. Neuveriť v evanjelium je teda hriech a je to hriech najzávažnejší zo všetkých hriechov (Matúš 10:15; Marek 6:11).

Takto rozumieme, že tí, ktorí neuverili v osobu Božieho Syna a jeho dielo, budú večnosť tráviť v ohnivom jazere preč od tvári Pánovej, vylúčení zo spoločenstva s Bohom. Otázka sa však posunula do inej polohy. V čom je závažnosť tohto hriechu? Prečo je tento hriech taký závažný, že človek musí zaň pykať sám, a to večne? Čo v tomto smere odhaľuje Písmo? V ďalšom sústredíme pozornosť na tento hriech, hriech neuverenia v evanjelium Ježiša Krista z Nazareta a na jeho závažnosť.

Závažnosť hriechu neuverenia v evanjelium Ježiša Krista

*Služba Svätého Ducha voči svetu*

Po tom, ako sa vyplnila a zavŕšila služba Pána Ježiša na zemi v tele, zoslal na svet Svätého Ducha. Služba Svätého Ducha voči svetu je nasledovná: „A keď on (Svätý Duch) príde, bude usvedčovať svet o hriechu, o spravodlivosti a o súde“ (Ján 16:8). Svätý Duch usviedča ľudí zo sveta o tom, že majú hriech, že majú vinu a že raz bude spravodlivý súd. Pritom je zjavené, že ich najväčším hriechom je to, že neveria v Ježiša Krista ako Božieho Spasiteľa: „… a to o hriechu preto, že neveria vo mňa…“ (Ján 16:9). Svätý Duch usviedča svet z toho, že neveria v osobu a dielo Ježiša Krista a vedie ich k tomu, aby v neho a jeho dielo uverili.

Jedna z dôležitých úloh Svätého Ducha teda je, že svedčí celému svetu o Ježišovi Kristovi (1. Ján 5:6-11). Vidíme to aj v pasáži Židom 10:15-31. Táto pasáž Písma je síce (explicitne) adresovaná Izraelitom, ktorým hrozí opustenie/zavrhnutie (definitívne neprijatie) cesty spásy vierou v evanjelium Ježiša Krista a návrat späť pod Mojžišov zákon, ale všeobecne platí pre všetkých ľudí na svete, teda aj pre pohanov1). Židom, ktorým je varovanie určené, bolo evanjelium predostreté a boli ním osvietení. Teraz im však hrozí zvod návratu k ceste spásy cez Mojžišov zákon (cez skutky zákona, cez obetný systém zvieracích obetí a cez službu levítskeho kňazstva). Toto varovanie je teda adresované do ich špecifickej situácie, ale je možné ho zovšeobecniť aj na všetkých ľudí zo sveta (pohanov), ktorí majú dielo zákon
a2)
zapísané na svojich srdciach (Rímskym 2:15) – takže vedia, čo je dobré a čo zlé. Aj pohanom, ktorí boli osvietení evanjeliom, hrozí to isté nebezpečenstvo, lebo boli osvietení a ochutnali nebeského daru a stali sa účastnými Svätého Ducha a ochutnali dobré slovo Božie a rôzne moci budúceho veku (Židom 6:4-6; pozri aj List Galatským napr. 2:16 a 3:5), ale neuverili, neprijali, odmietli, zavrhli to! Hrozba je rovnaká pre obidve skupiny a znie: Hrozí im odpadnutie od evanjelia milosti, ktorým boli osvietení a ktoré ochutnali. Rozdiel medzi nimi je len v tom, že etnickým Židom hrozí návrat pod obradný systém Mojžišovho zákona vrátane zvieracích obetí za hriech (Židom 10:17-18), zatiaľ čo pohanom hrozí návrat k snahe zaslúžiť si spasenie konaním dobrých skutkov – hrozí im návrat k samospravodlivosti. Obom skupinám tým hrozí riziko, že zavrhnú svedectvo Svätého Ducha o Ježišovi.

„A svedčí nám i Svätý Duch. Lebo potom, keď prv povedal: Toto je zmluva, ktorú uzavriem s nimi po tých dňoch, hovorí Pán: Dám svoje zákony na ich srdcia a napíšem ich na ich mysle a na ich hriechy a na ich neprávosti viacej nikdy nespomeniem. A kde je toho odpustenie, tam viacej netreba obeti za hriech. Keď teda máme, bratia, smelosť do vchodu do svätyne v krvi Ježišovej - ktorý to vchod nám vysvätil ako cestu novú a živú cez oponu, to jest cez svoje telo - a veľkého kňaza nad domom Božím, pristupujme s pravdivým srdcom v plnej istote viery majúc pokropené srdcia a tak očistené od zlého svedomia a telo umyté čistou vodou držme vyznanie nádeje neochvejne, lebo je verný ten, ktorý zasľúbil. A pozorujme sa navzájom tým cieľom, aby sme sa roznecovali k láske a k dobrým skutkom neopúšťajúc svojho zhromaždenia, ako majú niektorí obyčaj, ale napomínajúc sa, a to tým viacej, čím viacej vidíte, že sa blíži ten deň. Lebo keď dobrovoľne hrešíme po prijatí známosti pravdy, nepozostáva už viacej obeti za hriechy, ale

akési strašné očakávanie súdu a prudká pálivosť ohňa, ktorý má žrať protivníkov. Keď niekto pohŕdol zákonom Mojžišovým, bez milosrdenstva zomrie na dvoch alebo na troch svedkov, a o koľko, domnievam sa, prísnejšieho trestu bude uznaný za hodného ten, kto zašliapal Syna Božieho a krv zmluvy, ktorou bol posvätený, považil za obecnú a Duchu milosti urobil potupu?! Lebo známe toho, ktorý povedal: Mne pomsta; ja odplatím, hovorí Pán. A zase: Pán bude súdiť svoj ľud. Strašné je upadnúť do rúk živého Boha“ (Židom 10:15-31).

Pán Ježiš odišiel k Otcovi a poslal Svätého Ducha, tak ako zasľúbil (Skutky 1:4-5 a 8, 2:16-18). Svätý Duch, ktorý je Božím Duchom, je teraz tu prítomný na zemi a napĺňa úlohu, ku ktorej bol poslaný. Usvedčuje z hriechov, vydáva svedectvo o Pánovi Ježišovi Kristovi, koná inak nezastupiteľné Božie dielo teraz na zemi. Je to On, Svätý Duch, ktorý sprítomňuje Božieho Syna Ježiša Krista skrze kázané Božie slovo evanjelia.

O diele, ktoré koná Svätý Duch vo veci evanjelia Ježiša Krista, môžeme povedať, že je to dielo svedectva, ktoré Boh vydáva o svojom Synovi. Tak o tom vyučuje Písmo aj skrze apoštola Jána v 5. kapitole 1. Jánovho listu vo veršoch 6-11. Jeden z tých svedkov, ktorí svedčia o Kristovi, je Svätý Duch (verš 8). O Kristovi na zemi svedčili aj starozákonní proroci (napr. Izaiáš 53. kapitola a ďalšie miesta),  Kristovi apoštoli a učeníci (ľudia), ktorí o ňom vydávali svedectvo (napr. celá 15. kapitola 1. listu Korintským, hlavne verše 1-22). Tak v dnešnej dobe svedčí aj Cirkev a všetci, ktorí sa obrátili k Bohu. Tí všetci to robia, svedčia súc vedení a zmocňovaní Svätým Duchom, pretože „Ten, kto verí v Syna Božieho, má svedectvo sám v sebe…“ (1. Jánov 5:10).

O čo tu ide?

Ten, kto uveril v osobu a dielo Ježiša Krista, má večný život („To som napísal vám veriacim v meno Syna Božieho nato, aby ste vedeli, že máte večný život…“ – 1. Jánov 5:13). Večný život, ktorý udeľuje Boh, je súčasne aj jeho (Božím) svedectvom v nás, ktoré vkladá Boh do veriaceho v evanjelium: „… Lebo toto je to svedectvo Božie, ktoré vysvedčil o svojom Synovi. Ten, kto verí v Syna Božieho, má svedectvo sám v sebe. A toto je to svedoctvo, že nám (veriacim v Krista) Boh dal večný život, a ten život je v jeho Synovi“ (1. Jánov 5:9-11; Kolosenským 3:3). S Kristom sme zomreli i vstali do nového života (Rímskym 6:4-5). Teraz žijeme (máme) večný život, lebo sme v Synovi, v Kristovi, a on, Kristus, je náš život (Kolosenským 3:4). Večný život sám osebe je „spôsob existencie“ a aj „sféra existencie“ (napr. 1. Timoteovi 6:12), ktorý sa vyznačuje večnou existenciou v spoločenstve s Bohom už tu na zemi, ale predovšetkým v novom Jeruzaleme. Mať večný život je súčasne aj svedectvo konkrétneho človeka o tom, že tento človek uznal a vyhlásil Boha za pravdivého. Každý, kto uveril v Syna, kto uveril v evanjelium Ježiša Krista, má toto svedectvo, t. j. večný život – a toto Božie svedectvo má sám v sebe, nosí ho v sebe. Človek, ktorý má večný život, tým neustále už svojou existenciou vydáva svedectvo, že Boh je pravdivý. A povedané aj z druhej strany, večný život v človeku je nezvrátiteľné Božie svedectvo, dôkaz, že príslušný človek uveril v evanjelium – a tým je v ňom (alebo aj: ním, čiže týmto človekom) spečatené, potvrdené, že Boh je pravdivý.

Zopakujeme a podčiarkneme: Kto uveril v evanjelium, má večný život, a tým má v sebe svedectvo, že Boh je pravdivý. Večný život vo veriacom v evanjelium je prejavom a potvrdením, že príslušný človek prijal svedectvo, ktoré Boh vydal o svojom Synovi. Uverením v evanjelium tento človek zároveň potvrdil, že Boh je pravdivý: „Kto prijal jeho svedectvo, ten spečatil, že Boh je pravdivý“ (Ján 3:33). Boh tým a iba tým, ktorí prijali jeho svedectvo o Kristovi, udeľuje večný život a iba oni sú nositeľmi a potvrdzovateľmi, že Boh je pravdivý – ostatní nimi nie sú. To poukazuje na to, že komu Boh dal večný život, to je ten, kto prijal Božie svedectvo a tým spečatil, že Boh je pravdivý – a z iného pohľadu: to je ten, kto je zapísaný v knihe života (Lukáš 10:20; Filipským 4:3). Každý, kto má večný život, má svedectvo o pravdivosti Boha sám v sebe – a ešte povedané aj inými slovami a aj z iného pohľadu (z pohľadu veriaceho v evanjelium): toto svedectvo je dostatočným uistením pre iných o spasení príslušného človeka a je dostatočným svedectvom aj pre neho samého (1. Jánov 5:13-14). Večný život je spôsob existencie a v kontexte 5. kapitoly 1. Jánovho listu je to Božie svedectvo, ktoré veriaci v evanjelium nosí (má) v sebe.

Neuveriť evanjeliu znamená, že takýto človek nemá v sebe toto svedectvo, nemá večný život. A nemá ho práve preto, lebo neuveril v evanjelium. Neuveril evanjeliu, čím vlastne neprijal, čiže odmietol Božie svedectvo, svedectvo Svätého Ducha, a tým ho (Boha, Svätého Ducha) vyhlásil za klamára, podvodníka, urobil klamárom, podvodníkom: „… Kto neverí Bohu, ten ho urobil lhárom, pretože neuveril svedectvu, ktoré vysvedčil Boh o svojom Synovi“ (1. Jánov 5:10). Urobil podobne, ako to urobili farizeji Pánovi Ježišovi, keď bol medzi nimi, ktorí vyhlásili, že Ježiš vyháňa démonov kniežaťom nad démonmi (Matúš 12:24). Tým vlastne vyhlásili, že Ježiš podvádza, lebo o sebe hovorí, že je Božím Synom, ale v skutočnosti, podľa nich, démonov vyháňa mocou satana a nie mocou Svätého Ducha (Matúš 12:28-29; Lukáš 11:20). Neuveriť evanjeliu (v zmysle definitívne, navždy ho odmietnuť) vlastne znamená dopustiť sa rúhania proti Svätému Duchu – a to je hriech na smrť. Takýto hriech nemôže byť a nebude odpustený. Tak to potvrdzujú aj verše 16-17 a kontext 5. kapitoly 1. listu Jána: „Keby niekto videl svojho brata, že hreší hriechom nie na smrť, bude prosiť za neho, a Boh mu dá život, tým, ktorí hrešia nie na smrť. Je hriech na smrť, o tom nehovorím, aby o ten prosil. Každá neprávosť je hriechom, ale je hriech nie na smrť.“ Ján tu hovorí o človeku, ktorý hreší, ako o bratovi, ale to nie je brat v Kristu (je to špecificky etnický brat, prípadne všeobecne „zdanlivý“ bratA)), lebo on ešte nemá v sebe (večný) život. Zatiaľ je tento „brat“ ešte vo svojich hriechoch, ešte neuveril v evanjelium, nemá Syna, nemá večný život a tým nemá ani Božie svedectvo v sebe. Boh mu večný život ešte len môže dať po tom, ako sa za neho budú modliť (pozri kontext a verš 11 – „… nám Boh dal večný život“), ale to iba vtedy, ak tento „brat“ nehreší hriechom na smrť. Existuje iba jeden jediný hriech, za ktorý je definitívna smrť, a teda tento hriech je neodpustiteľný. Apoštol Ján ho pomenoval hriech na smrť. O modlitbe za brata, ktorý hreší hriechom na smrť, zaručene vieme, že nebude vypočutá!

V Liste Židom sú dve pasáže veršov, ktoré hovoria podobne, a to, že odmietnutie, neprijatie svedectva znamená zašliapať krv Ježiša Krista, potupiť a ponížiť samého Boha a prehlásiť ho za klamára. Sú to 6. a 10. kapitola Listu Židom. Opísaní sú v nich ľudia, ktorí svoje opovrhnutie a odmietnutie prejavili odchodom, opustením, čiže odpadnutím od spoločenstva, v ktorom pôsobil Svätý Duch. Títo sebe znova križujú Božieho Syna, čo znamená, že ho tak ako Židia na Golgote považujú za bohorúhača, rozvracača a podvodníka. Počuli, videli, ochutnali dobré Božie nebeské veci a rôzne moci budúceho veku, boli účastníkmi konania Svätého Ducha, ale to všetko nakoniec po nejakom čase odmietli, zavrhli. Tým odmietli svedectvo Boha, ktoré im bolo zvestované v evanjeliu a ktorého boli priamymi účastníkmi – a takýchto už nie je viac možné priviesť k pokániu.  To znamená, že zostávajú vo svojich hriechoch a neprávostiach a v nich aj zomierajú, lebo neuverili svedectvu, ktoré osvedčil Boh (skrze svojho Ducha – pozri aj Židom 2:4) o svojom Synovi. Títo sú vo verši 8 pripodobnení pôde, ktorá síce berie požehnanie od Boha tým, že na ňu padá dážď, ale neprináša užitočnú úrodu, plodí len tŕnie a bodľač a táto

je blízka zlorečenstvu a jej koniec je, aby bola spálená (čo je obrazom konečného zatratenia). Pisatelia Listu Židom pritom upozorňujú, že to všetko, čoho boli títo ľudia účastní, čo na vlastné oči videli a ochutnali, je presne to, čo Boh zasľúbil Abrahámovi a potvrdil prísahou sám na seba, ktorými to vecami (zasľúbením a prísahou) nie je možné Bohu oklamať (6:18). Verš 18 súčasne naznačuje, že tí, ktorí odišli (odpadli) z nášho spoločenstva, nepatria k tým, ktorí by boli (spasiteľne) uverili, čiže uchopili nádej, ktorá leží pred nami (pred tými, ktorí sme spasiteľne uverili).

Na začiatku 10. kapitoly sa o Kristovi píše, že: „… vchádzajúc do sveta hovorí: Obeti a posvätného daru si nechcel, ale si mi ustrojil telo (verš 5). Obetí a posvätného daru a zápalných obetí ani obetí za hriech si nechcel ani si v nich nemal záľuby, v obetiach, ktoré sa donášajú podľa zákona“ (verš 8). Boží Syn prišiel v tele na túto zem, aby naplnil Božiu vôľu, v ktorej vôli sme posvätení donesenou obeťou tela Ježiša Krista, raz navždy (verš 10). Písmo dôrazne svedčí, že Boží Syn v tele, Ježiš Kristus z Nazareta, „jednou obeťou zdokonalil navždy tých, ktorí sa posväcujú. A svedčí nám i Svätý Duch. Lebo potom, keď prv povedal: Toto je zmluva, ktorú uzavriem s nimi po tých dňoch, hovorí Pán: Dám svoje zákony na ich srdcia a napíšem ich na ich mysle a na ich hriechy a na ich neprávosti viacej nikdy nespomeniem. A kde je toho odpustenie, tam viacej netreba obeti za hriech“ (verše 14-18). V Ježišovi Kristovi má odpustené hriechy každý, kto verí v neho, v Božieho Syna, a preto prinášanie obetí za hriechy podľa zákona už pred Bohom nemá žiaden význam a účinok a zvieracími obeťami sa odpustenie hriechov už nedosahuje. Preto vracať sa späť pod zákon a podľa zákona prinášať obete za hriech je už márnosť. Lebo teraz „máme, bratia, smelosť do vchodu do svätyne v krvi Ježišovej - ktorý to vchod nám vysvätil ako cestu novú a živú cez oponu, to jest cez svoje telo - a veľkého kňaza nad domom Božím, pristupujme s pravdivým srdcom v plnej istote viery majúc pokropené srdcia a tak očistené od zlého svedomia a telo umyté čistou vodou držme vyznanie nádeje neochvejne, lebo je verný ten, ktorý zasľúbil“ (verše 20-23). Aj v tejto pasáži je zdôraznené, že to všetko je podľa Božieho zasľúbenia a Boh je vo svojich sľuboch verný a čo raz zasľúbil, to aj naplní a dodrží. Opäť: Všetci tí, ktorí odmietli a odmietajú evanjelium Ježiša Krista, odmietajú svedectvo samého Boha, ktoré osvedčil o svojom Synovi – a odmietnutie tohto svedectva znamená vyhlásiť Boha za klamára, a to je hriech na smrť. Pisatelia Listu Židom túto situáciu porovnávajú s pohrdnutím Mojžišovým zákonom: „Keď niekto pohrdol zákonom Mojžišovým, bez milosrdenstva zomrie na dvoch alebo na troch svedkoch, a o koľko, domnievam sa, prísnejšieho trestu bude uznaný za hodného ten, kto zašliapal Syna Božieho a krv zmluvy, ktorou bol posvätený, považil za obecnú a Duchu milosti urobil potupu?!“ (verše 28-29). A prísnejší trest od trestu (fyzickej smrti) za pohrdnutie Mojžišovým zákonom, teda trest za zašliapanie Syna Božieho a krvi zmluvy a urobenie potupy Duchu milosti je nič iné ako večná (druhá) smrť, čo je večné prebývanie v ohnivom jazere (Zjavenie 20:15). Väčší trest ako fyzická smrť (prvá smrť) je už len večná smrť (druhá smrť), večné oddelenie od tváre Pánovej, t.j. večné prebývanie v ohnivom jazere (Zjavenie 20:10 a 14-15).

Keď bol Pán Ježiš prítomný na zemi, liečil, uzdravoval, kriesil mŕtvych, vyháňal démonov – konal zázraky, ktoré nikto iný robiť nemohol (Ján 3:2). Konal v moci Svätého Ducha (Lukáš 1:1, 14 a 18; Matúš 12:28). Tak to bolo aj v prípade uzdravenia slepého a nemého posadnutého démonom, takže ten slepý a nemý i hovoril, i videl (Matúš 12:22). Týmto sa naplnilo, vyvrcholilo a završilo jeho odkrytie sa (sebazjavenie) ako Spasiteľa hriešnikov, o čom mocou spolu-svedčil Svätý Duch – a väčšie a ďalšie zjavenie nie je dané. Farizeji však tento jeho čin (a spolu s tým celé dokončené a završené sebazjavenie sa) vyhodnotili slovami: „… Tento nevyháňa démonov, iba Belzebúbom, kniežaťom nad démonmi“ (verš 24). Farizeji takto definitívne odmietli a zavrhli nielen Kristovo svedectvo evanjelia, ale aj svedectvo Svätého Ducha. Toto ich definitívne odmietnutie svedectva Svätého Ducha je – ako povedal Pán Ježiš – rúhanie sa (hriech) proti Svätému Duchu. Vtedy im Kristus povedal: „… každý hriech a každé rúhanie bude odpustené ľuďom, ale rúhanie sa proti Duchu nebude odpustené ľuďom. A kto by povedal slovo proti Synovi človeka, bude mu odpustené; ale kto by povedal proti Svätému Duchu, nebude mu odpustené ani v tomto veku ani v budúcom“ (verše 31-32). Rúhanie sa proti Svätému Duchu je tým hriechom na smrť, ktorý je neodpustiteľný. V tomto hriechu pritom ide o trvalé odmietanie volania Svätého Ducha k prijatiu Božej milosti zjavenej v osobe a diele Ježiša Krista, Božieho Syna (pozri aj Skutky 7:51).

Boh potvrdzoval svojho Syna svedectvom zázrakov a divov. Rovnako tak neskôr aj svedectvo apoštolov o Kristovi „… akože my utečieme, ak zanedbáme také veľké spasenie?! Ktoré, keď o ňom začal najprv hovoriť Pán, nám potvrdili tí, ktorí ho počuli, pri čom spolu svedčil Boh znameniami a zázrakmi a rôznymi mocami a udeľovaním Svätého Ducha podľa svojej vôle“ (Židom 2:3-4).

Vlastne od samého počiatku novozmluvného zjavenia (novozmluvných Písiem) Boh neustále

vydáva svedectvo o svojom Synovi Ježišovi Kristovi ako o tom, ktorého on určil a poslal na svet ako Spasiteľa. Tak to, napríklad, hovoril anjel Gabriel Márii (Lukáš 1:26). Pri krste Ježiša v Jordáne z neba zaznel hlas (Marek 1:11) a podobne tak aj na hore premenenia, čo apoštol Peter pripomína vo svojom 2. liste 1:17-18. V Evanjeliu podľa Jána sú to napr. verše 3:11, 17-18, 27, 31-33, 35-36 a List Židom začína vyvýšenosťou osoby a diela Božieho Syna (1:1-3) atď.

Zvlášť užitočné je pripomenúť si slová Pána Ježiša z Jánovho evanjelia 5. kapitoly:

– „… kto čuje moje slovo a verí tomu, ktorý ma poslal, má večný život a nepríde na súd, ale prešiel zo smrti do života“ (verš 24). Kto uveril evanjeliu (čuje moje slovo) a uveril svedectvu Boha (verí tomu, ktorý ma poslal), má večný život. Mať večný život je prejavom a dôkazom, že človek uveril Bohu, že prijal jeho svedectvo.

– „Ak ja svedčím sám o sebe, moje svedectvo nie je pravdivé. Je iný, kto svedčí o mne, a viem, že je to pravdivé svedectvo, ktoré svedčí o mne“ (verše 31-32). Pán Ježiš tu hovorí o Jánovi Krstiteľovi, ale pokračuje:

– „Ale ja mám väčšie svedectvo nad Jánovo, lebo skutky, ktoré mi dal Otec, aby som ich vykonal, samy tie skutky, ktoré ja činím, svedčia o mne, že ma poslal Otec. Ba aj sám Otec, ktorý ma poslal, vydal svedectvo o mne. Ani ste nikdy nepočuli jeho hlasu ani nevideli jeho tvárnosti. A nemáte jeho slova zostávajúceho v sebe, lebo tomu, ktorého on poslal, vy neveríte“ (verše 36-38).

Svedectvo Jána Krstiteľa o Ježišovi bolo veľmi silné, dôrazné a závažné, ale nad toto svedectvo ešte väčšie je svedectvo Otca, ktorý nášho Pána poslal sem na zem. Kristus konal skutky, ktoré nikto iný konať nemohol, keby nebol s ním Boh – tomu porozumel Nikodém (Ján 3:1), ale takých, ako bol on, vtedy veľa z kniežat nebolo. Pán ich tu karhá, že svedectvu, ktoré vydal Boh o svojom Synovi, neuverili (lebo tomu, ktorého on poslal, vy neveríte – verš 38) a nechcú prísť k nemu (ku Kristovi), aby mali večný život (verš 40). „Veď spytujte písma, lebo vy sa domnievate, že v nich máte večný život, a ony sú to, ktoré svedčia o mne. Ale nechcete prísť

ku mne, aby ste mali život“ (verše 39-40). Aj podľa verša 40 teda tí, ktorí neprišli ku Kristovi, nemajú (večný) život, čo priamo podľa veršov 1. Jánov 5:10-11 poukazuje na to, že odmietli svedectvo Božie, svedectvo Svätého Ducha – tým ho urobili klamárom a dopustili sa hriechu proti Svätému Duchu.

Nenachádzam v Písme priestor pre iný dôvod, že by ľudia nemohli mať odpustené svoje hriechy, ako ten, že sa neuverením v evanjelium Ježiša Krista dopustili toho, že odmietli svedectvo Boha, ktoré dal o svojom Synovi. Konkrétnejšie a špecifickejšie je to svedectvo Svätého Ducha. Odmietli toto svedectvo, čím ho, Svätého Ducha (a tým Boha), urobili klamárom, vyhlásili ho za klamára – a to je neodpustiteľné.

Keď Písmo hovorí, že Ježiš Kristus je zmierením za naše hriechy, no, nie len za naše, ale aj za hriechy celého sveta (1. Ján 2:2), rozumieme, že zomrel za všetky hriechy, okrem toho jedného, ktorým je hriech na smrť (1. Jánov 5:16-17) alebo rúhanie sa proti Svätému Duchu (Matúš 12:31), čo je v cirkevnom prostredí pomenované aj ako hriech proti Svätému Duchu. Tento hriech, hriech proti Svätému Duchu, sa neodpúšťal ani v minulosti a nebude odpustený ani v budúcnosti. Hriech proti Svätému Duchu sa neodpúšťa v žiadnej dobe, neodpúšťa sa nikdy: „Preto vám hovorím, že každý hriech a každé rúhanie bude odpustené ľuďom, ale rúhanie sa proti Duchu nebude odpustené ľuďom. A kto by povedal slovo proti Synovi človeka, bude mu odpustené; ale kto by povedal proti Svätému Duchu, nebude mu odpustené ani v tomto veku ani v budúcom“ (Matúš 12:31-32). Preto každý, kto sa dopustil tohto hriechu, musí si sám zaň pykať, a to pykať neustále: jeho červ nezomiera a oheň nehasne. Tohto hriechu sa dopustí každý, kto evanjelium definitívne a navždy zavrhne. Pretože „kto neverí Bohu, ten ho urobil lhárom, pretože neuveril svedectvu, ktoré vysvedčil Boh o svojom Synovi“ (1. Jánov 5:10).

## Záver

Aká je teda odpoveď na otázku: „Prečo niektorí ľudia musia pykať za svoje hriechy sami a prečo za ne musia pykať večne?“ Odpoveď je: „Títo ľudia tým, že definitívne zavrhli (odmietli) evanjelium Ježiša Krista, sa dopustili hriechu proti Svätému Duchu. Tento hriech sa neodpúšťa v žiadnom veku, nikdy (Matúš 12:31-32). Preto si ho títo ľudia musia odpykávať sami a musia zaň pykať večne.“

Drahoslav Vajda

## Zdroje

1) Pestún vedúci ku Kristovi, *Solas* číslo 36, jeseň 2017, str. 15-36, pozri časť Kto bol alebo je pod zákonom? str. 22-24

2) Je potrebné si uvedomiť, že dielo zákona nie je sám zákon! Pozri Ospravedlnenie a spasenie „zo skutkov“ v Rímskym 2, *Solas* číslo 36, jeseň 2017, str. 36-42, pozri pravý stĺpec na str. 37

## Poznámky

A) „Zdanlivý“ brat je niekto, kto sa javí nejakú dobu ako spasený, ale v skutočnosti je len druhou či treťou pôdou z podobenstva o štvorakej pôde (Marek 4:1-20). Toto sa potvrdí zjavne (vyjde najavo) tým, že nevytrvá do konca vo viere a neprinesie ovocie (čo sa bežne označuje výrazom „odpadol od viery“). Toto/takéto „odpadnutie“ však neznamená, že spasený z viery bol a spásu stratil. Znamená len to, že bol osvietený, nadchol sa pre dobrú správu, ale spasený skutočne nikdy nebol (nebol štvrtou pôdou z podobenstva). Jeho „odpadnutie od viery“ jednoducho znamená toľko, že evanjelium, s ktorým nejaký čas sympatizoval a sa ním nadchýnal, nakoniec definitívne zavrhol (Židom 6:1-6, hlavne verš 6 – takéhoto už nie je možné obnoviť ku pokániu, čo inak znamená, že sa dopustil hriechu, ktorý sa neodpúšťa a zomrie v tomto a vo všetkých ostatných svojich hriechoch). A to je ten hriech na smrť, že evanjelium, ktoré mu bolo predostreté, ktorým ho Svätý Duch osvietil, s ktorým nejaký čas sympatizoval, ktorému však nikdy spasiteľnou živou vierou neuveril, nakoniec odvrhol. Toto je hriech proti Svätému Duchu, ktorý je hriechom na smrť. Tým hriechom je definitívne, konečné odmietnutie evanjelia človekom, ktorý bol osvietený Svätým Duchom. Hriechom na smrť nie sú slabosti, zarmucovanie Svätého Ducha, poklesky a pády veriacich či pochybovania a malá viera, ale len a len definitívne (konečné) odmietnutie evanjelia (Ježiša Krista a jeho diela) navždy.